

Deformacija prstiju na rukama - uzroci, simptomi i liječenje

Ruke i prsti su glavni organi dodira koji su izvrsno prilagođeni i visoko specijalizirani za različite mehaničke pokrete bez kojih bi svakodnevni život bio nezamisliv. Upravo zbog tog, kada nastanu deformiteti prstiju čovjek počinje uviđati koliko su mu značile radnje koje je prije izvodio bez poteškoća.

Tri prsta bez kojih su pokreti u ruci značajno otežani su palac, drugi i treći (srednji) prst. Postoji više bolesti koje utječu na kosti i tetive prstiju i njihovim oštećenjem stvaraju deformacije, a u nastavu teksta pročitajte neke od njih.

Deformacija prstiju na rukama - uzroci

- [reumatoidni artritis](#),
- juvenilni reumatoidni artritis,
- [psorijatični artritis](#),
- [Dupuytrenova kontraktura](#),
- posttraumatske deformacije (ozljede, frakture),
- [osteoartritis](#),
- [tendinitis i tenosinovitis](#),
- kongenitalne anomalije.

Deformacija prstiju na rukama - simptomi

U reumatoidnom artritisu deformacije mogu zahvatiti sve zglobove šake i ručnog zgloba. Postoji par tipičnih znakova:

Boutonniere deformitet prsta

Doslovni prijevod "rupa za gumb", prsti su savijeni u proksimalnom (zglob prsta dalji od nokta) interfalangealnom zglobu, a ispruženi u distalnom (zglob bliže noktu). Nastaje zbog puknuća tetive.

Labuđi vrat

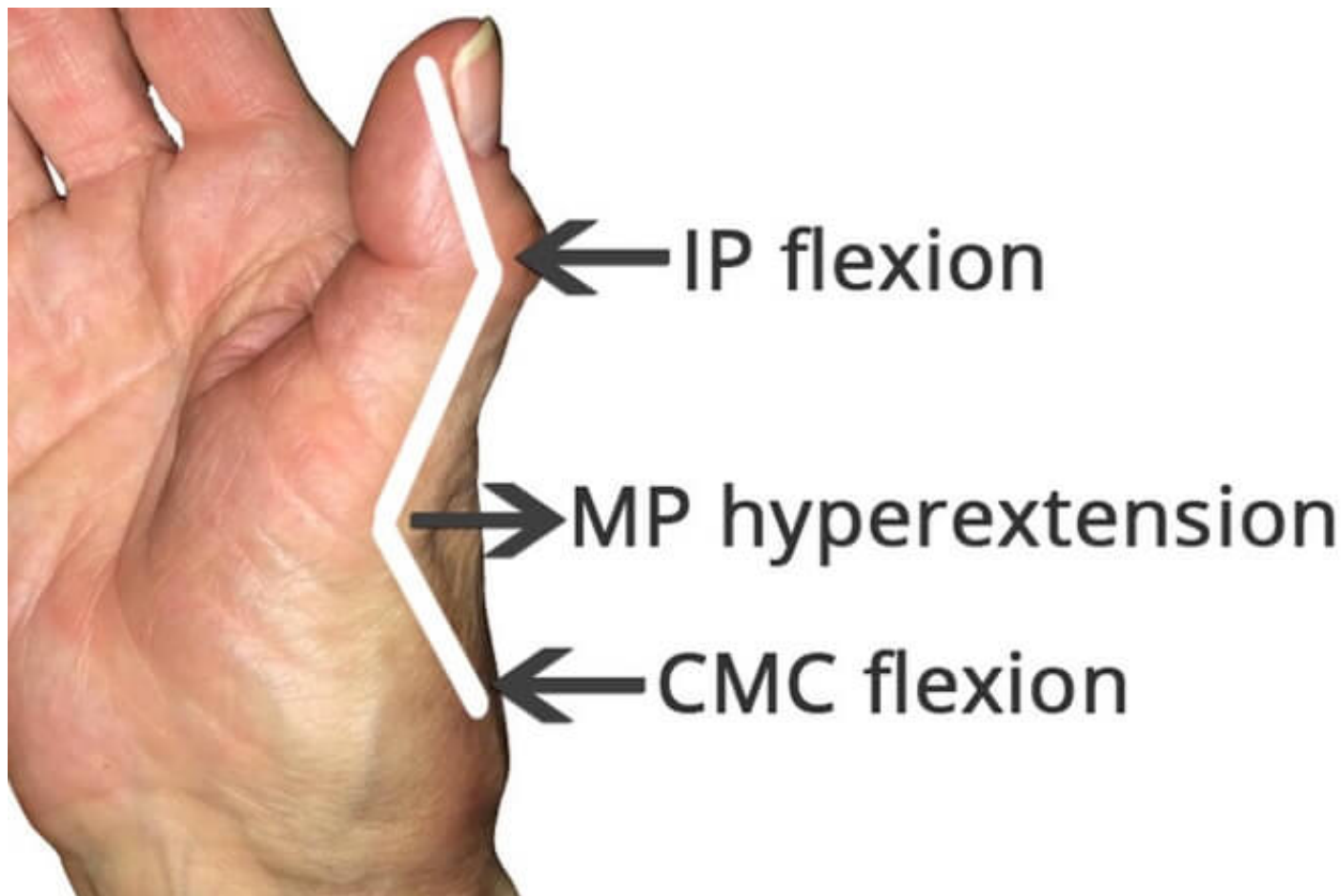
Ispruženi prsti u proksimalnom interfalangealnom zglobu, a savijeni u distalnom (obrnuto od Boutonniere).

Foto: MSD priručnik

"Z" deformitet

Pogađa palac, hiperekstenzija u interfalangealnom zglobu, fleksija i blago iščašenje u metakarpofalangealnom zglobu deformacije ručnog zgloba u smislu blagih iščašenja i nestabilnosti.

Juvenilni reumatoidni artritis karakterizira **skraćenje prstiju** s obzirom da se javlja kod djece u razvoju, te **smanjenje opsega pokreta** u zglobovima.

Oboljeli od psorijatičnog artritisa također imaju skraćenje prstiju, ali zbog uništavanja kostiju uz kožne simptome.

Dupuytrenova kontraktura zahvaća prste u metakarpofalangealnom zglobu i postaju savijeni zbog zadebljanja palmarne fascije koja ih priteže i povlači kao na žici.

Pozitivan Dupuytrenov znak je kad osoba položi dlan na stol i ne može u potpunosti ispružiti prste.

Foto: Poliklinika Mešter

Traumatske deformacije su možda najčešće s nastankom **čekićastog prsta** zbog puknuća ekstenzorne tetive ili prijeloma najdalje kosti na prstu.

U osteoartritisu nalaze se **Heberdenovi i Bouchardovi čvorići** na zglobovima prstiju.

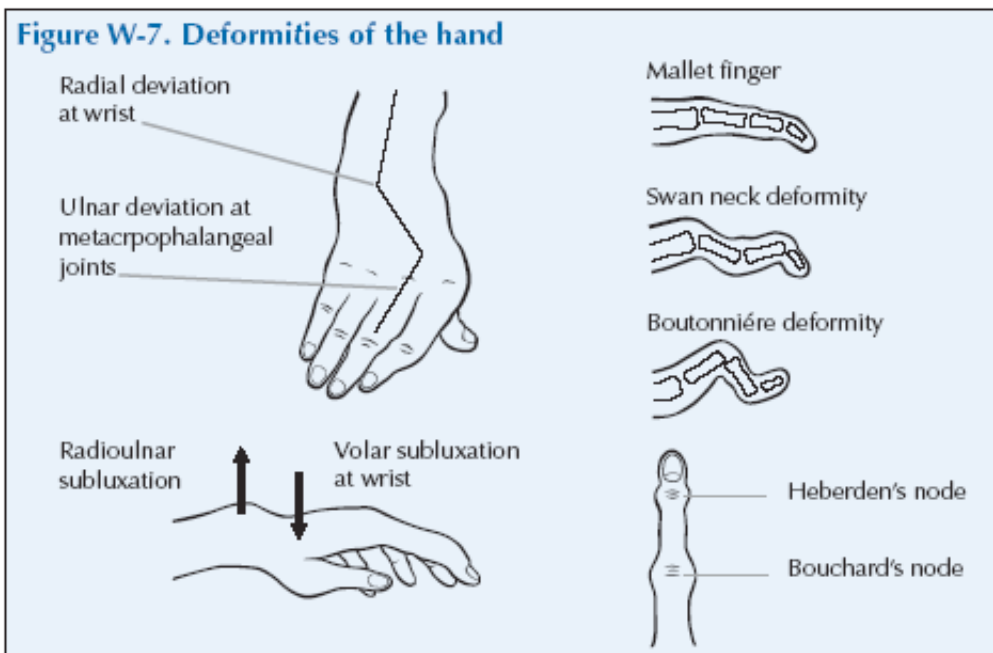

Foto: Global Alliance for Musculoskeletal Health

Škljocavi prst, simptom tipičan za tendinitis i tenosinovitis prstiju šake, odnosno pogađa tetive koje savijaju prste, javlja se češće kod dijabetičara i oboljelih od reumatoidnog artritisa, ali i kod prekomjernog fizičkog napora. Prst se zakoči u savijenom položaju i iznenada se ispruži uz škljocaj.

Deformacije prstiju na rukama - liječenje

Jednom kad se deformacije pojave, teško ih je izliječiti da nestanu u potpunosti stoga je potrebna **redovita fizikalna terapija** za poboljšanje funkcija i usporavanje daljnjeg pogoršanja deformiteta.

Za stabilizaciju prstiju postoje određena ortopedska pomagala (udlage za prst), ali za ispravljanje nekih težih deformiteta bit će potrebni kirurški zahvati.

U slučaju autoimunih bolesti koje se na vrijeme prepoznaju moguće je prevenirati nastanak deformacija korištenjem antireumatskih lijekova koji utječu na tijek bolesti (najpoznatiji metotreksat) i/ili bioloških lijekova prije nego nastupi ozbiljno oštećenje kosti.